

Inscenizacja przyjazdu Kopernika na zamek w Olsztynie

WAŻNIEJSZE DATY:

- 1517** – powstaje pierwsza wersja traktatu monetarnego Kopernika
- 1519** – powstaje druga, rozszerzona wersja traktatu
- 1522** – na zjeździe stanów Prus Królewskich Kopernik wygłasza swój traktat monetarny
- 1528** – powstaje ostateczna wersja traktatu
- 1925** – wychodzi pierwsza polska moneta z wizerunkiem Kopernika
- 1966** – w obiegu pojawia się wyemitowany przez NBP banknot tysiącłotowy z podobizną Kopernika
- 2017** – NBP wprowadza srebrną kolekcjonerską monetę z wizerunkiem Kopernika o nominale 10 zł – to pierwsza moneta z serii „Wielcy polscy ekonomiści”

0 monetach

Kopernik ekonomistą

W 500-lecie jego rozważań monetarnych na Warmii

TRAKTAT O MONETACH

Traktat Mikołaja Kopernika o reformie monety powstał w trzech wersjach w okresie 1517-1528. **Pierwsza powstała w 1517 r. w Olsztynie jako zarys rozprawy pt. „O ocenie pieniądza”.** Dwa lata później Kopernik rozbudował swe dzieło, znane odtąd jako „Traktat o monetach”.

Polecana lektura:

Wojciech Krzysztof Szalkiewicz

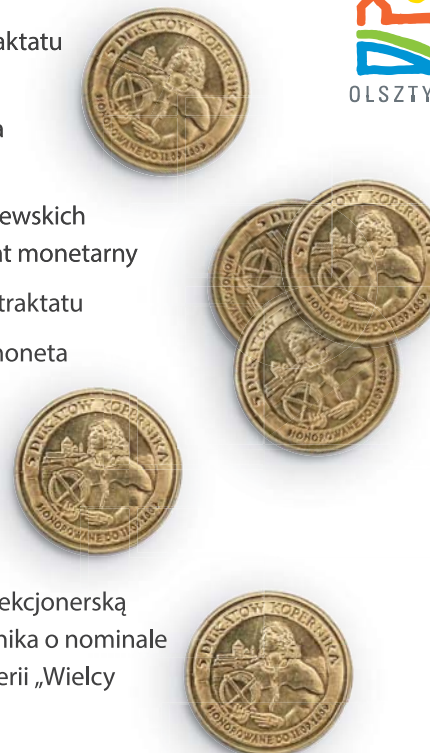
„Mikołaja Kopernika rozmyślenia nad monetą”

Olsztyn 2017

Awers monety z serii „Wielcy polscy ekonomiści”

źródło: www.nbp.pl

Zamek kapituły warmińskiej w Olsztynie

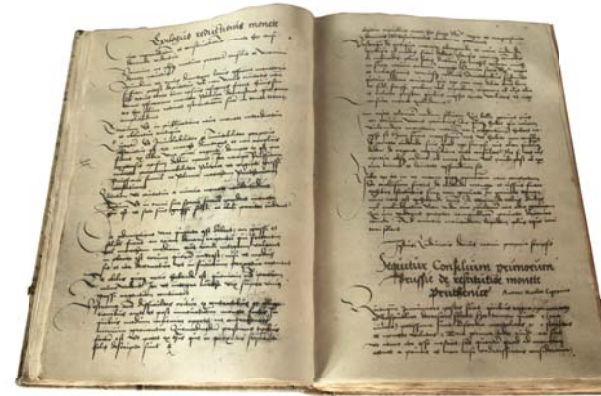

Jego teorie ekonomiczne stanowiły bowiem autentyczny przełom w dotychczasowym pojmowaniu pieniądza, zaś słynne „**prawo Kopernika**” do dziś funkcjonuje zarówno w naukach ekonomicznych, jak i obiegu potocznym („**gorszy pieniądz wypiera z obiegu lepszy**”).

Kilkadziesiąt lat po Koperniku podobnie brzmiące sformułowania głosił angielski finansista Thomas Gresham. **Do historii ekonomii weszły one jako prawo Kopernika-Greshama.**

Zasada mówiąca, że jeśli w obiegu jednocześnie istnieją dwa rodzaje pieniądza, równoważne pod względem prawnym, ale jeden z nich jest postrzegany jako lepszy (o wyższej zawartości kruszcu), to ten lepszy pieniądz będzie gromadzony (tezauryzowany), a w obiegu pozostanie głównie ten gorszy.

Kopernik uważał, że źródłem wartości monety jest kruszec (złoto lub srebro), z którego jest wykonana (takie podejście jest znane w ekonomii jako metalistyczna teoria pieniądza). **Dobra moneta powinna mieć wartość nominalną równą wartości metalu, z którego została wybita.** W myśl tej teorii ceny są proporcjonalne do zawartości kruszcu w monecie.

Zmniejszanie jej np. poprzez dodawanie do kruszcu miedzi prowadzi do wzrostu jego ceny, a to z kolei **powoduje wzrost cen towarów i usług, czyli zjawisko, które współcześnie nazywamy inflacją.**

To „spodlenie monety” w ocenie Kopernika wręcz podkopywało fundamenty państwa. **Uczony przestrzegał też, że nie należy puszczać w obieg nadmiernej ilości monet.**

PRAWO KOPERNIKA-GRESHAMA

Słyszac hasło „Mikołaj Kopernik”, każdy Polak niemal odruchowo odpowiada „wielki astronom”. Nie wszyscy jednak wiedzą, że nasz wybitny rodak był prawdziwym „**człowiekiem renesansu**” – **prócz astronomii zajmowało go twórczo wiele innych dziedzin, jak choćby medycyna, kartografia – czy wreszcie – ekonomia.**

I choć nie we wszystkich sferach działalności Kopernik zaznaczył swoją obecność w dziejach tak rewolucyjnie, jak to miało miejsce przy astronomii, **to w przypadku ekonomii jego dokonania każą stawiać go w rzędzie najwybitniejszych polskich ekonomistów w historii.**

Ławeczka Kopernika
nieopodal olsztyńskiego zamku